

Jeg tror tida er inne for å tørre å snakke om åndelige spørsmål. Mange har nok flere spørsmål om kristen tro enn de har svar. Skulle vi ikke da kunne snakke åpent om det og ta åndelige spørsmål opp til samtale? Kanskje skulle vi få til en kultur for å snakke om det åndelige, det en hører om i prekenen, eller kanskje ikke har hørt om i prekenen og savner at det blir snakket høyt om. Dette er en utfordring særlig til voksne. Mange ungdommer stiller spørsmål og tør å tenke høyt, i hvert fall konfirmanter. Vi kan lære mye av at dere spør, og jeg tror det er gjennom slike spørsmål som dere synes er aktuelle at Bibelen kommer på banen. Det er interessant å høre hva den enkelte mener og tror. Og med det som utgangspunkt kan vi gå videre for å finne ut hva Guds ord har å si, om Gud selv har sagt noe som vi bør høre på og lære av.

Vi som er på min alder lærte ikke så mye om andre religioner på skolen, men for dere som har lært om den kristne troen gjennom KRL-faget er det kanskje naturlig å spørre slik dere gjør – er ikke alle religionene egentlig ganske like? Hvor viktig er det å tro på Jesu? Og, hvorfor er det så få som går i kirken? Kanskje har du mange flere spørsmål du ville ha stilt.

Tenk på det når du hører bibelteksten fra Lukas-evangeliet. Den handler om en såmann som sådde korn. Den handler om at kornet falt på forskjellige steder. Den handler om at mennesker har ulike forutsetninger til å ta imot Guds ord. I mange liknelser delte Jesus folket inn i grupper med klare fellestrekk; den ene gruppen er slik og den andre slik. I denne liknelsen gjelder som i mange liknelser å tenke etter – i hvilken gruppe hører jeg hjemme? Hvor er min plass i liknelsen? Kanskje bibelteksten gir deg noen aha-opplevelser?

Prekentekest: Luk 8,4-15

Mye folk strømmet nå til fra byene omkring. Da en stor mengde hadde samlet seg om ham, fortalte han en lignelse: "En mann gikk ut for å så kornet sitt. Og da han sådde, falt noe ved veien; det ble tråkket ned, og fuglene under himmelen kom og tok det. Noe falt på steingrunn, og det visnet straks det kom opp, fordi det ikke fikk væte. Noe falt blant tornebusker, og tornebuskene vokste opp sammen med det og kvalte det. Men noe falt i god jord, og det vokste opp og bar frukt, hele hundre foll." Da han hadde sagt dette, ropte han ut: "Den som har ører å høre med, hør!"

Disiplene spurte ham hva denne lignelsen betydde. Han svarte: "Dere er det gitt å kjenne Guds rikes hemmeligheter. Men de andre får det i lignelser, for at de skal se, men ikke skjelne, og høre, men ikke skjønne. Lignelsen skal tydes slik: Såkornet er Guds ord. De ved veien er de som hører det, men så kommer djevelen og tar ordet bort fra deres hjerte, for at de ikke skal tro og bli frelst. De på steingrunn er de som tar imot ordet med glede når de hører det. Men de har ingen rot og tror bare en tid; når de blir satt på prøve, faller de fra. Det som falt blant tornebusker, er de som nok hører ordet, men på sin vei gjennom livet kveles de av bekymringer og rikdom og nytelser, så de ikke bærer fullmoden frukt. Men det i den gode jord, det er

de som hører ordet og tar vare på det i et fint og godt hjerte, så de holder ut og bærer frukt.”

Slik lyder Herrens ord.

Fire grupper

Fire steder hvor kornet falt. Fire grupper å velge mellom. Hvor hører den enkelte av oss hjemme? Vi kan like eller ikke like slike inndelinger, men vi møter det den dag i dag innen atferdspsykologi, innen sosiologi og mange vitenskaper. Vi blir plassert i båser sammen med folk vi likner på, og selv om mange har en indre motstand mot bås-tenking og grove kategorier, så kan vi oppdage at noen ganger så stemmer det forbløffende bra – vi kan se at vi har fellestrekk med noen andre, men ikke med alle. Inndelinger og grupperinger er kommet for å bli.

Jesus bygde nok sine fire grupper på hva han hadde lagt merke til, og Jesus hadde god innsikt. Han var og er en særdeles god menneskekjenner. På denne tida var det mange som oppsøkte Jesus mest fordi han var veldig populær. Men Jesus visste at snart ville trenden snu. De mange tilhengerne ville forsvinne, og kanskje noen av disse også ville komme til å rope korsfest. Men de trofaste, de som skulle bli værende når de mange dro, de kom til å måtte sone i fengsel og bli dømt til døden kun fordi de trodde på Jesus. Hvorfor var folk så forskjellige? Jo, sier Jesus, det henger sammen med hva slags vekstvilkår Guds ord har i oss. Vi oppfordres til å tenke etter hva slags jordsmonn og hvilken gruppe vi sorterer inn under. Og skulle det vise seg at det ikke kun er gode vekstvilkår for Guds ord i oss, tror jeg vi gjør klokt i å høre liknelsen som en advarsel mot å slå seg til ro med tingenes tilstand.

Når noen sådde korn kunne det falle på forskjellige steder i og rundt åkeren. Rundt åkeren var det en hardtråkket vei. I et hjørne var det gjerne et område med tørr steingrunn, og på et annet sted vokste det tornebusker og ugress. Men i selve åkeren var det god jord.

Ved veien

Den første gruppen var det kornet som falt ved veien. Det er det Guds ord som noen hører, men så kommer djevelen og tar ordet bort fra deres hjerte, for at de ikke skal tro og bli frelst. Jesus lærer oss at verden ikke er verdinøytral. Det er en personlig åndsmakt som står Gud imot, og som står bak ondskapen i verden, og som har interesse av at vi ikke skal la Guds ord slå rot og være kristne. Jesu advarsel mot djevelen skal vi ta på alvor. Derfor fremsier vi alltid forsakelsen før trosbekjennelsen når det er dåp i gudstjenesten. Forsakelse er å gi avkall på. Det betyr at vi sier nei der djevelen vil ha oss til å si ja, og motsatt. I trosbekjennelsen sier vi ja til alt Gud er og står for. Slik skal vi også si ja til alt Guds ord sier ja til, og nei til alt som Guds ord sier nei til. Og skulle noen miste Guds ord slik at det ikke lenger har plass i hjerte, da mister en samtidig også troen og frelsen. Så alvorlig er det.

Hvordan kan vi da skjelle rett mellom hva som er Guds vilje og hva som er mot Guds vilje – i dag har vi jo så mange valg? Jo, Gud har gitt oss Bibelen som vår hellige skrift. Der har Gud sagt noe om hvordan han vil at mennesker til alle tider skal leve. Vi kan si at Bibelen ble til for veldig lenge siden og at hendelsene foregår i et ganske annet miljø enn vårt, men samtidig er Bibelen tidløs i de tingene som begrunnes ut fra skapelsen og det nye livet vi har fått som kristne. Dette grunnlaget har vi bygd vår kristne kirke og vår kristne kultur på gjennom mange hundre år i vår vestlige del av verden.

Bibelen forteller oss hva som er rett og hva som er galt. Bibelen sier avgjørende viktige ting om hvem vi er som mennesker, og om hvem Gud er. Fremfor alt sier Bibelen oss sannheten om hvordan vi kan bli frels og være Guds barn. Dette er spesielt viktig i vår tid, etter som samfunnet og folk flest nå i mange spørsmål velger andre veier enn Guds veier. I dag må man faktisk skille seg ut og leve annerledes for å leve slik Gud vil, særlig i forhold til spørsmål om ekteskap og samliv, men også i forhold til det femte budet og abort.

Til alle som har hardtråkket jord i hjertet, hør hva Jesus sier før Guds ord blir borte! Spørsmålet om hvordan en tar imot Guds ord er viktig, fordi Jesus sier forskjellen er frelse eller fortapelse om vi tar imot Guds ord og gir det plass i våre hjerter og liv, eller om vi ikke gjør det. Det finnes ingen alternativer imellom.

På steingrunn

Den andre gruppen av såkorn, er såkornet som falt på steingrunn. Det skjer når noen tar imot Guds ord med glede når de hører det. Men de har ingen rot og tror bare en tid; når troen møter motstand og blir satt på prøve, faller de fra. Erfaring tilsier også at det er mange som er positive til kristendom og kan se på Jesus som et forbilde og en viktig person, men det blir aldri noe mer forpliktende over det. Tenker litt på Gud den ene dagen, men ikke den andre, så kan det gå uker til neste gang. Men slik skal det jo ikke være. Er man kristen så tror man på Jesus hele tiden.

Å være kristen kan aldri bli en hobby, noe man kun bryr seg om når man har lyst, eller når man kjenner seg inspirert og i stemning til det. Det kan være ulike grunner til at man for en tid ikke går så ofte i kirken, og ting kan komme i veien, men likevel hører nok mange av dem som ikke prioriterer verken gudstjenestene eller å lese i Bibelen, selv om de vet det er viktig, hjemme her. Mange har et overflatisk forhold til Jesus. Det stikker ikke særlig dypt. Noen er kanskje også skuffet. Livet ble ikke som de tenkte, og kanskje de synes Gud ikke har hjulpet slik de hadde forventet. Så faller de ut av den kristne sammenhengen. Også noen av disse kan høre hjemme her, eller kanskje i den tredje gruppen.

Blant tornebusker

Den tredje gruppen er det såkornet som falt blant tornebusker. Det er når noen hører Guds ord, men på sin vei gjennom livet kveles ordene fra Gud av

bekymringer og rikdom og nytelser, så de ikke bærer fullmoden frukt. I vår tid er det så mye som kommer foran. Skolegang, jobb og strev for å få endene til å møtes, omsorg for familien, barna som må følges opp, fritidsinteresser osv. Det mangler ikke gode formål. Det mangler kanskje heller syn for at Gud vil være med i hverdagen. Gud vil ha omsorg for deg og ditt liv, for din familie og alt som er godt. Så får Gud kanskje ikke plass på grunn av alt dette viktige. Hans ord får ikke rom, spirene kveles av alt dette andre straks de prøver å vokse. I det ene øyeblikket spirer en liten tynn plante av at Gud har omsorg, men straks presser de store, tykke stilkene fra alle kanter – jeg må det ene, jeg må skynde meg med det andre, og tornebuskene tar over.

I god jord

Heldigvis finnes også en gruppe der Guds ord faller i god jord. "Det er de som hører ordet og tar vare på det i et fint og godt hjerte, så de holder ut og bærer frukt." Slik beskriver Jesus selve åkeren av mennesker som tar imot og tar vare på. Da bærer også ordene fra Gud frukt, og med en stor avling som resultat. Det er ikke tvil om at det er slik Jesus vil det skal være. Vi skal ta Gud på ordet og gjøre slik Guds ord sier. Da vil Gud selv skape vekst.

Vi hørte noen spørsmål i begynnelsen av denne prekenen. Er ikke alle religionene egentlig ganske like? Hvor viktig er det å tro på Jesu? Og hvorfor er det så få som går i kirken? Den som har hørt etter har kanskje funnet svar på hvorfor så få går i kirken. Det kan være mange ytre årsaker, og ting kan komme i veien, men trolig henger mye sammen med de ulike gruppene – at få tar imot og tar vare på Guds ord i sitt hjerte. Da oppleves heller ikke behovet for å høre mer. På spørsmålet om hvor viktig det er å tro på Jesus, er det også gitt svar i ordene fra Jesus; hvis man ikke lenger har gitt Guds ord rom i hjertet, da får det følger for både troen og frelsen.

På spørsmålet om de mange religionene som er så like, så er det bare å si ja, mye er likt. Overalt på hele vår jord er mennesker opptatt av å søke etter Gud. Her finner vi en fellesnevner. Selv der folk ber til mange avguder, viser forskning at folk også har en forestilling om at det finnes en som står over alle guder. Bare det at denne som tilhører en fjern himmel, høyt der oppe, virker så fjern og langt borte. Ingen har noen gang sett ham.

I Johannes-evangeliet står det at ingen har noen gang sett Gud, men den enbårne, som er Gud, og som er i Faderens favn, han har vist oss hvem han er. (Joh 1,18). Den store forskjellen kom da himmelens Gud, høyt og hellig der oppe, kom ned til vår jord i det han sendte sin enbårne sønn, Jesus Kristus for å frelse menneskene ved å dø på et kors og sone vår synd. Jesus sier: "Jeg er veien, sannheten og livet. Ingen kommer til Faderen uten ved meg." Joh 14,6. Den store og avgjørende forskjellen mellom religionene er Jesus. Det er kun Jesus som kan frelse et menneske fra fortapelsen. Det er han vi skylder vår tro og tillit. Hans ord er Guds ord, og vi skal få lov til å ta imot Ordet og Jesus i hjertene våre.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.